

cet alius in vita illius, qui primò tenebat, vel eo mortuo acceperit possessionem honorum majoriæ: et non est dubium, quin hoc posset fieri per legem vel consuetudinem, ut est casus in l. *raptores* 54. C. de *Episcop. et cler.* et ibi notat Bart. et Angel. in l. *qui univ. sas*, § 1. D. de *acquir. poss.* quam possessionem Bald. appellat civilissimam in rubr. de *content. inter me, et domin.* et in l. fin. C. de *sacro sanct. eccles.* et tradit Alexand. in l. 1. in princ. col. 15. et 16. de *acquir. posses.* Cum igitur intrans de facto res subjectas restitutioni, quæ ex tenore majoriæ, donationis, vel prælegati (quod etiam est donatio à defuncto relicta, ut *Instit. de legat.* in princ.) debent post unum devenire ad alium, non habeat possessionem naturalem, nec civilem, quæ causat prescriptionem, et sine qua non præscribitur, ut notat Gloss. Bart. et Doct. in dicta l. 5. §. *ex contrario*, D. de *acquir. posses.* et in l. 1. C. de *serv. fugit.* nullo modo poterit præscribere, cum sine possessione præscriptio non procedat, reg. *sine possessione* 5. de *reg. jur.* in 6. l. *sine possessione* 25. D. de *usucap.* et si sola possessio civilis, etiam stante apud alium naturali, impedit prescriptionem, juxta notata per Gloss. et Doct. in dicta l. 1. C. de *servis fugit.* quanto magis, ubi necdum civilis, verum etiam naturalis residet penes vocatum ad donationem, seu majoriam, per dictas leges Regni. Nec obstat, si quis diceret, quòd prædicta procederent in prescriptione longi temporis; sed in prescriptione temporis longissimi non procederent: quia talis longissima præscriptio sine possessione videtur procedere; quia non præscribitur res, sed contra actionem, prout voluit Bald. in dicta l. 1. C. de *servis fugit.* et ibi declarat Paul. de Castr. et Jas. nam respondetur, quòd dato, quòd contra rei vendicationem tempore longissimo præscriberetur, secundum opinionem prædictorum; non tamen per hoc præscribens acquireret dominium utile, nec directum, ut declarat ibi Paul. de Castr. et suadet viva ratio: quia dominium non posset prescriptione acquiri sine possessione, et hoc dato habemus intentum: quia cum sequens successor non reperiat dominium rei præscriptum, competit sibi nova utilis rei vendicatio per l. *quotiens* 5. C. de *donat. quæ sub modo*, declarat Jacob. Alvarotus in dicto cap. 1. §. *illud, hoc quoque, de succes. feud.* contra quam non potuit præscribi, antequam nasceretur, dict. l. *cum notissimi*, §. *illud*, et hæc est subtilis, et elegans consideratio. Sed iterum possed instari ex adverso, in cap. 1. de *prohib. feud. alienat per Lothar.* ad fin. Accedat quòd singulariter dicit Bald. in §. *donare, qualiter feud. alien. possit.* ubi dicit, quòd authent. *res quæ, C. commun. de legat.* non habet locum, ubi est expressa prohibitio testatoris, quòd non alienetur, et solum procedit in casu proprio: et induco etiam ad prædicta Bald. in cap. *præterea, de cap. Corrad.* ubi Glos. tenet, quòd licet vassallus non possit alteri feudum vendere, potest tamen infeudare: querit ibi Bald. quid si sit appositum pactum expressum de non alienando, an tunc possit infeudari; et respondit, quòd non, assignans rationem, ut pactum aliquid operetur, et quia quando prohibitio nova adijcitur prohibitioni veteri, debet ampliari; quòd est notandum ad propositum: confert etiam quòd adducit Socinus referendo Paul. de Castr. in consil. 165. pen. col. vol. 2. ubi facit differentiam inter clausulam derogatoriam ex dispositione legis in testamento inter liberos, ab illa quæ specialiter, et expressè ponitur per testatorem in testamento: et possent in simili adduci alia multa, quæ omitto. Non obstant etiam inconvenientia illa quæ adduxi, et deducit Corneus in dicto consil. 504. quòd dominium jam radicatum convolet, adveniente die, vel conditione, in sequentem in gradu, contra regul. *id quod nostrum*; quia negatur ejus assumptum, quòd præscribens acquireret sibi dominium rei prohibita alienari, prout deduxi superius in fundamentis pro ista ultima parte: et bene potest stare, quòd præscribitur actio contra negligentem, et tamen non acquiratur dominium præscribenti in præjudicium sequentium, quibus adhuc non cessit dies: et ista est intentio Doctor. communiter dicentium, quòd præscriptio in re feudali, vel quæ aliàs ex dispositione testatoris debet ordine successivo venire ad agnatos, vel cognatos, non nocet sequenti in gradu, de quorum mente est supponere, quòd dominium rei non sit acquisitum, ut cesset dictum inconveniens; et bene potest stare, quòd quis acquirat prescriptione jus excipiendi contra actionem, et non dominium rei, ut in l. *si quis emptionis*, §. 1. C. de *præscript.* 50. vel 40. annor. et constat quòd de intentione Doct. sit, quòd nec præscriptio 50. annorum noceat sequenti, cui dies adhuc non cessit, cum loquantur in feudo, in quo minor præscriptio non currit, ut in dicto §. *si quis per 50.* Et quòd de intentione Paul. de Castr. sit loqui respectu illius cui dies cessit, et non aliorum, pa-

tes, in princ. in gloss. magn. ad finem, D. *ex quib. caus. maj.* nam respondeo, quòd hæc obiecto, quæ fieri posset, fuit sublata per dict. l. *Tauri*, ubi expressè disponitur, quòd talis continuatio possessionis non impediatur ex actuali possessione alterius, et sic illa pulchra lex hoc induxit: ad doctrinam Bart. in dict. §. *Divi*, respondetur, quia ut dixi, duo fundamenta, per ea quæ Bart. se fundat, potius faciunt contra eum, ut superius deduxi, et ipse Bart. in aliis locis tenuit contrarium; et opinio contra Bart. in dicto §. *Divi* est magis communis, prout adducit, et affirmat Philip. Corneus 5. vol. consil. 294. col. pen. et fin. Imò, et si bene inspiciatur dictum Bart. in dicto §. *Divi*, et Doct. tenentium cum eo, ex ratione quam assignat Bart. aperte colligitur in quæst. præsentii, nullum fore locum prescriptioni: nam ratio Bart. est quòd ex eo, quòd in prescriptione videtur inesse consensus tacitus eorum contra quos præscriptio fit, sicut consentientibus expressè illis, quorum favore facta fuit prohibitio alienationis, posset alienari, ut in l. *quotiens*, C. de *fideicommissis*. sic et præscribi: patet ergò esse de intentione Bart. à ratione cessante, quòd si aliquis de vocatis ad fideicommissum non consentiret alienationi tacite, vel expressæ, quòd contra illum non posset præscribi; et dato quòd illa opinio Bart. foret vera, intentio Bart. est dicere, quòd ille qui poterat agere ad rem subjectam restitutioni, si passus fuit contra se præscribi, non agat; qui verò non erat paratus, vel non poterat agere, quomòd videatur consentire, non video. Similiter, nec obstat opinio Paul. de Castr. in dicto §. *sed quia nostra*, tum quia, ut dixi, per illum textum videtur confundi ejus opinio; tum etiam, quia Paul. de Castr. non dicit, quòd si per 50. annos sit præscriptum contra fideicommissarium, cuius dies cessit, quòd per hoc excludatur sequens in gradu vocatus ad fideicommissum: nam quòd sequens in gradu excluderetur, non dicit, nec fuit de ejus intentione, et in hoc ipse dixerat contrarium, prout dixit in consilio præallegato 158. vol. 2. Præterea Paul. de Castr. loquitur in re subjecta restitutioni per viam fideicommissi, et ubi non est expressa prohibitio testatoris de non alienando, prout fuit in nostro casu, in quo est diversa ratio: quia fortioris potentie est prohibitio expressa testatoris, quam tacita: quòd patet, quia quando testator expressè prohibet alienationem, totaliter impeditur dominii translatio; secus verò si tacite, Gloss. singul. in l. *cum pater, §. libertis*, in parte *nec alienaret*, D. de *legat.* 2. quam gloss. commendat Bald. in cap. 1. de *prohib. feud. alienat per Lothar.* ad fin. Accedat quòd singulariter dicit Bald. in §. *donare, qualiter feud. alien. possit.* ubi dicit, quòd authent. *res quæ, C. commun. de legat.* non habet locum, ubi est expressa prohibitio testatoris, quòd non alienetur, et solum procedit in casu proprio: et induco etiam ad prædicta Bald. in cap. *præterea, de cap. Corrad.* ubi Glos. tenet, quòd licet vassallus non possit alteri feudum vendere, potest tamen infeudare: querit ibi Bald. quid si sit appositum pactum expressum de non alienando, an tunc possit infeudari; et respondit, quòd non, assignans rationem, ut pactum aliquid operetur, et quia quando prohibitio nova adijcitur prohibitioni veteri, debet ampliari; quòd est notandum ad propositum: confert etiam quòd adducit Socinus referendo Paul. de Castr. in consil. 165. pen. col. vol. 2. ubi facit differentiam inter clausulam derogatoriam ex dispositione legis in testamento inter liberos, ab illa quæ specialiter, et expressè ponitur per testatorem in testamento: et possent in simili adduci alia multa, quæ omitto. Non obstant etiam inconvenientia illa quæ adduxi, et deducit Corneus in dicto consil. 504. quòd dominium jam radicatum convolet, adveniente die, vel conditione, in sequentem in gradu, contra regul. *id quod nostrum*; quia negatur ejus assumptum, quòd præscribens acquireret sibi dominium rei prohibita alienari, prout deduxi superius in fundamentis pro ista ultima parte: et bene potest stare, quòd præscribitur actio contra negligentem, et tamen non acquiratur dominium præscribenti in præjudicium sequentium, quibus adhuc non cessit dies: et ista est intentio Doctor. communiter dicentium, quòd præscriptio in re feudali, vel quæ aliàs ex dispositione testatoris debet ordine successivo venire ad agnatos, vel cognatos, non nocet sequenti in gradu, de quorum mente est supponere, quòd dominium rei non sit acquisitum, ut cesset dictum inconveniens; et bene potest stare, quòd quis acquirat prescriptione jus excipiendi contra actionem, et non dominium rei, ut in l. *si quis emptionis*, §. 1. C. de *præscript.* 50. vel 40. annor. et constat quòd de intentione Doct. sit, quòd nec præscriptio 50. annorum noceat sequenti, cui dies adhuc non cessit, cum loquantur in feudo, in quo minor præscriptio non currit, ut in dicto §. *si quis per 50.* Et quòd de intentione Paul. de Castr. sit loqui respectu illius cui dies cessit, et non aliorum, pa-

tet ex ejus dictis, in dicto §. *sed quia nostra*, cum dicit, quòd in prescriptione longi temporis, etiam posteaquam dies cessit, non nocebit, fideicommissario, licet secus esset in prescriptione longissimi temporis: et sic loquitur tantum respectu illius cui dies cessit, et in aliis vult non nocere, cum superius dicat, dando rationem cur pendente conditione non procedat præscriptio, dicens esse ex eo, quia fideicommissarius adhuc agere non potest, et non valenti agere non currit præscriptio. Præterea non reputatur à lege inconveniens, quòd dominium rei prohibita alienari sit, pendente conditione, et antequam cedat dies fideicommissi, apud illum in quem gravatus alienavit, et quòd istud expiret, et dominium convolet in fideicommissarium, adveniente die fideicommissi, ut in l. *servo legato* 69. §. 1. D. de *legat.* 1. et l. *si fundum* 105. D. de *cond. et demonstr.* et nil mirum, quòd sit idem in alienatione per prescriptionem, quod in alienatione per contractum, cum præscriptio fundatur in negligentia, et tacito consensu illius contra quem præscribitur, ut notat Bart. in dicto §. *Divi*, et non est amplioris potentie præscriptio in hoc casu, quam verus titulus cum voluntate tradentis, Bald. in l. *nullo, C. de rei vind.* et ejus non noceret alienatio nec contra eum lapsa præscriptio, ut supra deduxi, et est communis sententia Doct. et procederent hæc præsertim, cum omnes possessores prætendant titulum à gravato, quem comprehendit, et ligare potest prohibitio testatoris, qui sicut non potuit aliena, sic nec transferre usucapiendi, vel præscribendi conditionem, l. 2. et quod ibi notat Bald. de *usuc. pro empt.* Et per hæc tolluntur responsiones fragiles, quas adduxit Corneus in dict. consil. ad dict. l. *servo legato*, et l. *si fundum*, quòd præscriptio 50. vel 40. annorum perfectionem, et complementum acceperit: nam certum est, quòd ad hoc ut rationes adductæ per Corneum in dicto consil. aliquatenus possent facere, esse necesse, quòd in personam unius, in quem cesset dies fideicommissi, tota præscriptio 50. seu 40. annorum compleatur, ut sic dominio acquisito, prout ipse vult, non convolaret in alium; et non sufficeret, quòd in personis plurium successivè vocatorum ad fideicommissum completeretur prout ipsemet Corneus tenet pro constanti in dicto consil. 504. col. pen. cum dicit: Sin autem ante finitam longi temporis prescriptionem cessisset dies fideicommissi, et fideicommissarius consecutus fuisset dominium rei relicta, et consequenter opereretur, quòd possessor niteretur prescriptione adversus jus quæsitum ipsi fideicommissario, tunc ratio viva suaderet, quòd tempus antea lapsum non obstaret ipsi fideicommissario, et actioni suæ, licet postea completeretur tempus, quòd restabat ad prescriptionem compleendam: tunc enim militat ratio dicti §. *illud*, et reg. supra dicta, et maxime Bald. qui ibi in lectura nova facit mentionem de prescriptione longissimi temporis, sentiens, quòd in casu illius §. præscriptio longissimi temporis non obstat fideicommissario conditionali, per reg. dicti §. *illud*. Hæc sunt verba sua, per quæ aperte vult, quòd prædixi: et hæc apertius procedent, stante dict. dispositione legum Regni, quibus cavetur, ut immediate, et ipso jure possessio transeat in sequentem vocatum: nam et tunc alia ratione nova prescriptione, et integra opus est: cum fiat interruptio per amissionem possessionis, l. *naturaliter* 5. D. de *usucap.* l. pen. tit. 29. Part. 5. et solus defectus, sive amissio possessionis hoc operatur, cum possessio civilis sit quæ causat prescriptionem, ut notat Gloss. et communiter Doct. in dicta l. 5. §. *ex contrario*, D. de *acquir. posses.* et in dicta l. 1. C. de *serv. fugit.* itaque, cum per adventum diei, quo cedit dies fideicommissi, seu majoriæ, præscriptio coepta interrumpatur, de totò tempore præterito non curatur; sed opus est de novo, et ex integro prescriptionem inchoare, ut est text. in dicta l. pen. tit. 29. Part. 5. et in l. *si ædes*, §. *libertas*, et ibi notat Bald. D. de *servit. urban. prædior.* Abb. in cap. *cum non liceat*, et in cap. *illud, de præscript.* Nec obstat similiter, quòd adductum fuit de sententia, quòd lata super re alienari prohibita contra ipsum prohibitum, quòd noceat ei, in quem res debeat venire ex fideicommissio; nam contrarium tenet Bart. in dicta l. *filiusfamilias*, §. *Divi*: et licet à iqui teneant contra Bart. ut Ang. Imola, et Alex. ibi, et Felin. in cap. *quamvis*, col. pen. de *re jud.* tamen in questione nostra dubitantur videtur verior, et communior opinio Bart. cum succedentes in majoria non succedant jure hæreditario, sed ex propria persona successive; sicut habemus expressum in agnatis, qui ex propria persona successive veniunt in feudo antiquo, quòd sententia lata contra unum, non nocet aliis agnatis, ut concludit And. de Iser. in cap. 1. §. *si vassallus, si de feud. fuer. contr. inter domin. et agnat.* et idem tenet ibi Jaco. Alvarot. et Felin. in cap.

fin. col. 2. de *major. et obed.* et sequitur Philip. Deci. dicto consil. 445. col. 6. ubi dicit, esse communem opinionem, et ibi alia adducit, quæ referre non curò. Præterea Imola, et Doctor. volentes (contra Bar. in dicto §. *Divi*) quòd sententia nocet fideicommissario, limitant ita tamen, quòd fideicommissarius poterit pro suo interesse à tali sententia appellare, quando sententia erit sibi notificata; nec curret sibi tempus ad appellandum, antequam sit certificatus de tenore sententiæ, ut dicit Alex. in dicto §. *Divi*, col. 4. et Felin. in dicto cap. *quamvis*, col. pen. et sic in effectu omnes concordant, quòd sententia sibi non præjudicet, ex quo non transit in rem judicatum contra ipsum. Præterea, in sententia est multum diversa ratio, quam in prescriptione: cum judicium reddatur in invitum, et non est quid imputetur ei, contra quem lata est; quod cessat in prescriptione, in qua adest ejus incuria, et negligentia, quæ non debet præjudicare sequenti, qui ad fideicommissum vocatus est: et habemus expressum, quòd ei non præjudicet, prout superius late deduxi. Similiter non obstat consil. Socini, quòd adducedam, quòd inter collaterales posset præscribi majoratus, etiam contra ejus constitutionem: nam ut supra dixi, contrarium videtur verius de jure, et quia Socinus non dicit, quòd talis præscriptio noceat sequentibus vocatis ad majoriam, quibus dies adhuc non cessit, nec etiam loquitur Socinus, quando præscribentes habent causam à prohibito, prout est in casu nostro, in quo nulla est dubitatio, quòd tali casu non habeat locum præscriptio: præterea loquitur Socinus in iuribus primogenituræ, et ubi non est prohibitio alienationis, et per consequens præscriptio; quod patet ex fundamento, cum dicit, quòd jus primogenituræ potest donari, et vendi, et per consequens præscribi; et sic loquitur in casu, in quo alienatio non est prohibita: præterea fundat se in doctrina Bart. in dict. §. *Divi*, contra quem, ut dixi, est communis opinio. Nec etiam obstat ultimum, quòd adducebatur de prescriptione feudi; quia sublato est per prædicta, cum communis sit sententia: quòd non noceat agnatis successive vocatis ad feudum. Pro resolutione hujus questionis videtur, quòd distinguendi sint aliqui casus. Primus, quando is, contra quem præscribitur, qui vocatus erat ad majoriam, non erat impeditus agere impeditio iuris; veluti, quia ultra prohibitionem legis prohibentis alienationem rei subjectæ restitutioni, concurrebat etiam prohibitio hominis de non alienando: quo casu in re alienata per possessorem, statim, ejus morte non spectata, admittuntur ad revocationem alienationis, et ad petendum rem alienatam, sequentes post eum vocati; ita quòd fideicommissa quæ prius erant conditionalia, quia vocabantur post mortem possessoris, efficiuntur pura, ut statim agatur, ut est text. in l. *cum pater* 77. §. *libertis*, 27. D. de *legat.* 2. tradit Paul. in l. *peto*, §. *fratre*, eod. tit. et in dicta *filiusfamilias*, §. *Divi*, col. 2. D. de *legat.* 1. et sic isto casu præscribi possit contra talem vocatum, non impeditum agere, non prescriptione longi temporis, sed prescriptione longissimi temporis: et ita procedunt, quæ dicta sunt ex dictis Paul. de Castr. in dicto §. *sed quia nostra majestas*, et in hoc omnes Doct. videntur convenire. Sit secundus casus, quando sequens vocatus non poterat statim agere; sed de necessitate tenebatur sperare mortem primi ante eum vocati: et tunc sine dubio videtur, quòd non possit præscribi contra eum, ex quo impeditus est agere, l. *Attilicinus*, D. de *servit. ruban. præd.* d. l. 1. C. de *annal. except.* quia cum præscriptio inducta sit in odium negligentis, ut habetur in dicta l. 1. et huic non possit negligentia imputari, ex quo est impeditus agere; merito non potest contra eum præscribi, et in hoc similiter omnes Doctores convenire videntur. Sit tertius casus, quando præscribens non habet titulum à prohibitis alienare, sed ab alio: quo casu Bald. in l. 2. C. de *usucap. pro empt.* voluit, quòd tunc præscribat contra sequentem vocatum, cum non habeat causam à prohibito; quòd dictum mihi est valde dubium, quia Bal. in hoc loquitur sine lege, et quia Bal. non loquitur aperte in rebus subjectis restitutioni, sed in rebus prohibitis alienari, ut constat ex suo fundamento, et novissimè perpendit Rodericus Suarez in suis allegationibus, allegat. 5. unde adhuc credendum, quòd idem esset, etsi haberet titulum à tertio, sicut si à prohibito, quoad respectum præscribendi contra sequentes vocates ad majoriam. Sit quartus casus, an dato quòd præscriptio inchoaretur, et finiretur contra sequentem priori loco vocatum, et esset præscriptio longissimi temporis, utrum talis præscriptio noceret sequentibus vocatis ad majoriam, natis forsitan, vel non natis: et in hoc, ut dixi, Philippus Corneus consuluit, quòd omnibus præjudicet, per prædicta fundamenta, quibus jam est responsum: et iste casus est magis dubius; sed in puncto juris crederem, talem prescriptionem